

Innledning

I juni 2020 vedtok Sjømannskirkens hovedstyre en midlertidig endring av virksomhetene i Belgia, Nederland, og Luxemburg. Fra å være to enheter med hver sin ledelse ble tjenesteområdene slått sammen til en enhet under en ledelse med navnet; Sjømannskirken i Benelux. Vedtaket er tuftet på følgende vurderinger:

- **Brukergrunnlaget** – Over tid har antallet brukere gått kraftig ned noen steder. Andre steder har brukergrunnlaget forflyttet seg fra et geografisk område til et annet. Dette har skapt et behov for en reorganisering, og en nytenkning omkring strategi og prioriterte målgrupper.
- **Økonomi** – Behovet for å tilpasse driften etter de økonomiske forholdene. I det ligger det blant annet å fristille seg fra kirkebygget i Rotterdam som binder arbeidsressursene og har høye driftskostnader. Ønsket er å skape en større fleksibilitet og utnyttelse av de arbeidsressursene Sjømannskirken kan stille til rådighet.
- **Geografisk nærhet** – De ulike lokasjonene ligger innenfor et område det er mulig å organisere under en enhet.
- **Ledelse** – Enhetlig ledelse og strategi er vektlagt.
- **Sjømannskirken overordnede strategi** - «å gjennomføre pilot-prosjekt som tar sikte på å organisere arbeidet i større tjenesteområder».

I juni 2021 vedtok generalforsamlingen å gjøre endringen permanent, med en tilføyning: «Det fremlegges en evalueringsrapport for generalforsamlingen 2023».

Hvordan har det så gått med «pilotprosjektet» i Benelux?

Under pandemien ble det lagt et godt strategisk og organisatorisk fundament av daglig leder og staben. Dessverre satte pandemien store hinder i veien for den praktiske gjennomføringen. Reisevirksomheten og mulighetene for å treffes fysisk ble sterkt begrenset. Reisetjenesten for sjøfolk lånte ut sine medarbeidere i perioder for å opprettholde de tiltak som var mulig å gjennomføre i Nederland. Situasjonen var den samme for medarbeiderne i Brussel og Antwerpen. Likevel ble det gjort en betydelig arbeidsinnsats av staben både i oppfølgingen av enkeltmennesker og når det gjaldt å finne kreative løsninger for å kunne treffes fysisk.

I starten av mai 2022 ble alle restriksjonene opphevet, og strategien kunne for alvor settes ut i praktisk gjennomføring. Skifte av daglig leder og diakonal medarbeider sommeren 2022 gjorde at noen prosesser ble satt litt på vent. Høsten 2022 ansatte vi en diakonal medarbeider for å styrke arbeidet i Nederland. Tross noen hinder ser vi potensialet til virksomheten i Benelux.

Litt om Sjømannskirken i Benelux

- Sjømannskirken i Benelux er annerledes, men samtidig ganske lik andre sjømannskirker. I stedet for å ha et hus har vi 4 lokaler å forholde oss til - Rotterdam, Antwerpen, Brussel og Waterloo.
- Foruten å invitere gjester inn til oss, reiser vi også rundt og besøker nordmenn der de er, enten det er hjemme, på skolene, i bedriftene, institusjonene, eller i organisasjonene.

- Det mangler ikke på aktivitet i Benelux. I tillegg til den oppsøkende virksomheten kan det nevnes at det er åpent hus både i Rotterdam, Brussel og Antwerpen, Tweens og ungdomsklubb i Waterloo, småbarnssang i Brussel, julefeiring, og 17.mai, lørdagsgrøt, og jevnlig gudstjenester alle de fire nevnte plassene.
- Utenlandsstudenter øker igjen etter pandemi. «Ung i Brussel» og «Ung i Nederland» har jevnlig treff med mange deltakere. Det er et godt samarbeid med ANSA Benelux og studentpresten i Vest-Europa.
- I desember 2022 ble et nytt lokale sentralt i Brussel åpnet. Å bygge opp arbeidet i Brussel sentrum med utgangspunkt i nye lokaler vil ha prioritet framover. Etablering av et arbeid i sentrum av Brussel har lenge vært et ønske fra vår side, ettersom det befinner seg mange nordmenn her og tilbudet tidligere har vært sporadisk. Arbeidet i Brussel sentrum er et spennende nybrottsarbeid som er i tråd med Sjømannskirkens strategiske handlingsplan om å *«utforske nye måter å nå nordmenn på som befinner seg i tjenesteområdene»*.
- Vi opplever en økende tilslutning omkring barn, ungdom - og familiearbeidet i Waterloo.
- Sjømannskirken i Benelux har et godt samarbeid med de norske skolene i både Waterloo og Mons, og opplever en gjensidig tillit overfor både lærere og elever. Det er også etablert kontakt med foreldregruppen som har barn på den internasjonale skolen i Brussel.
- Samarbeidet med ambassadene i Belgia og Nederland oppleves som konstruktivt og godt. Nyutnevnt honorær konsul i Luxemburg har tatt kontakt og er ivrig på økt samarbeid.
- Arbeidet i Antwerpen har en solid forankring i møtepunktene på leseværelse der. Det oppleves som viktig og riktig å opprettholde arbeidet i Antwerpen slik det fremstår i dag.
- Besøkene til Luxemburg knyttes hovedsakelig til besøk hos bedrifter og enkeltpersoner. Det er ikke grunnlag for faste gudstjenester i Luxemburg. Kirkelige handlinger prioriteres ved etterspørsel og behov.
- Frivillighet er et viktig satsningsområde for oss.

Positive erfaringer

Vi opplever at organiseringen med en enhetlig ledelse og en felles «hub» så langt har gitt oss noen positive erfaringer som vi også vil styrke i det videre arbeidet:

- Økt krav og bevissthet omkring samhandling og bruk av arbeidsressursene våre
- Bedre oppfølging av ansvarsområdene når daglig leder og sjømannsprest-rollene er skilt
- Større tydelighet på hvilke målgrupper vi ønsker å nå innenfor tjenesteområdet vårt
- Nødvendigheten av å organisere arbeidet på nye og innovative måter
- Helhetlig organisering av studentarbeidet i Benelux i samarbeid med studentprest
- Styrking av det oppsøkende arbeid
- Mobilitet og fleksibilitet erfares som viktig
- Egen medarbeider stasjonert i Rotterdam/Nederland er en vesentlig faktor for å lykkes

Utfordringer

Dette er de viktigste utfordringene som vi har erfart så langt:

- Ønske og behovet for å være til stede flere steder samtidig
- Større behov og ønsker enn det vi klarer å innfri
- Stor reisevirksomhet og mye reisetid er utfordrende å kombinere med familieliv
- En opplevelse av å være «ensom» i Antwerpen og Rotterdam når hovedtyngden av arbeidet og arbeidsressursene er i Brussel/Waterloo-området
- Vi har ikke et fungerende kirkeråd pr i dag. Det er utfordrende å engasjere frivillige til et større organisatorisk område. De fleste er opptatt av aktiviteten i eget nærmiljø.
- Sammenslåingen og gradvis reduksjon av aktivitet knyttet til kirken i Rotterdam, har skapt et inntrykk av at Sjømannskirken ikke lenger prioriterer kirken i Nederland.
- Kirkebygget i Rotterdam binder ressursene våre. Avhendingen skulle skjedd før omorganiseringen

Kirkebygget i Rotterdam

Det er pr. mars 2023 fortsatt uvisst hva som blir veien videre for kirkebygget i Rotterdam. En løsning kan falle på plass i løpet av våren 2023. Det er opprettet dialog med organisasjonen **Stadsherstel Historisch Rotterdam NV**. Disse har vært på befaring i bygget og går nå videre undersøkelsene for å se på mulighetene for å overta hele eieransvaret. Parallelt med dette er det satt i gang et arbeid med å få stablet på beina en lokal stiftelse som kan stå for den daglige driften med utleie av leiligheter, kontorer, og felleslokaler til bruk til arrangement, kulturprogram, næringsliv, og andre inntektsbringende foretak. Stadsherstel vil igjen stå som utleier overfor den lokale stiftelsen. Sjømannskirken ønsker fortrinnsvis ikke å ha andre roller i organiseringen enn å være leietaker av felleslokalene og kirken til våre egne arrangementer.

Om Stadsherstel Historisch Rotterdam NV: Stadsherstel har vært forpliktet til å bevare ikonisk og monumental arv i mer enn 40 år. Arv som faller mellom to stoler, fordi det ikke er noe statlig eller privat initiativ som hindrer ledighet og forfall. Vi ønsker å bevare disse sårbare monumentene bærekraftig ved å restaurere og vedlikeholde dem på en måte av høy kvalitet. Men ikke nok med det, ved å leie ut til gründere og kultur-sosiale institusjoner ønsker vi å gjøre denne arven håndgripelig og tilgjengelig for flest mulig.

Konklusjon

Vi opplever at det tar tid å grunnfeste den nye organiseringen i Benelux. Pandemien og ettervirkningene har ytterligere forsinket dette. Så langt sitter vi igjen med noen positive erfaringer og noen erfaringer som gjør at vi må foreta enkelte justeringer og tilpasninger. Konklusjonen er at Benelux-modellen trenger mer tid for å sette seg.

Bergen/Waterloo mars 2023

Espen Ingebrigtsen
Operativ leder

Jon Harald Tune
Daglig leder i Benelux